

ČITANJE – BILO KAD I BILO GDJE

Program u knjižnici OŠ Dubovac u 2021. – Godini čitanja

**IZ ŠKOLSKIH
KNJIŽNICA**

Ana Sudarević, prof.

Osnovna škola Dubovac
ana.sudarevic@yahoo.ca

Vlada Republike Hrvatske je na prijedlog Ministarstva kulture i medija proglasila 2021. godinu Godinom čitanja. Bio je to dodatni poticaj da se u knjižnici OŠ Dubovac još snažnije poziva na čitanje te promiču njegove važnosti i dobrobiti među svim uzrastima. Stoga je na početku drugog polugodišta školske godine 2020./2021. osmišljen program „Čitanje – bilo kad i bilo gdje“, sastavljen od niza aktivnosti koje su, u skladu s posebnostima školske godine 2020./2021., održavane uživo i na daljinu.

Virtualni književni susreti i suradnja

Iskustvo i vještina korištenja suvremenih tehnologija, stečeno prošle školske godine tijekom nastave na daljinu, u velikoj je mjeri iskorišteno i ove školske godine. Prije svega, za organizaciju nekoliko virtualnih književnih susreta s domaćim književnicama. Posebno treba istaknuti susret sa Željkom

Horvat Vukelja koja je ove godine gostovala u našoj školi jedanaestu godinu zaredom družeći se preko ekrana s učenicima razredne nastave. S druge strane, učenici viših razreda imali su priliku vidjeti, čuti i razgovarati s književnicama Majom Brajko Livaković i Bojanom Meandžijom čija su djela pročitali za potrebe nastave hrvatskoga jezika.

Suvremena tehnologija omogućila nam je i aktivno sudjelovanje u manifestaciji Noć knjige. Naime, učenici viših razreda tada su nastavu pratili na daljinu, no putem platformi Teams i Edmodo mogli su sudjelovati u školskom mrežnom Kahoot kvizu „Uz prave riječi duh se liječi“. Zajedno s učenicima OŠ Marija Bistrica sudjelovali su i u međuškolskom kvizu „Ljekarnica duha“ koji su za njih osmislile knjižničarke Ana Sudarević i Jasna Milički (OŠ Marija Bistrica). Također, učenici su se aktivno

uključivali u Čitateljske izazove Hrvatskog čitateljskog društva (shorturl.at/cpRZ2).

Učenička kreativnost na mreži

Online nastava bila je prilika za ostvarivanje novih (izvan)nastavnih korelacija. Primjer je 3D izložba učeničkih plakata povodom Noći knjige koje su učenici, na poticaj profesorice Likovne kulture i knjižničarke, oblikovali u alatu Canva, a dostupni su na poveznici shorturl.at/BIM58. Općenito se može reći da je suradnja s knjižnicom uspješno realizirana i u vrijeme kada učenici nisu mogli dolaziti u fizički prostor knjižnice. Potpuno novo i pozitivno iskustvo bile su „Virtualne čajanke“ u petom razredu, organizirane u sklopu projekta „Čitajmo zajedno – čitajmo naglas: zaboravljene knjige“ (shorturl.at/diILP). Učenici su putem platforme Teams jedni drugima čitali odabrana poglavlja iz knjige „Lažeš, Melita“. Kasnije su, u evaluaciji, naveli da im je ova aktivnost bila zanimljivo i dobrodošlo novo iskustvo, no ipak su izrazili želju da čitaju naglas uživo, što je i nastavljeno nakon povratka u prostor škole. Inače, čitanje romana Ivana Kušana bilo je tek dio planiranih aktivnosti u provedbi spomenutog projekta. Nakon što su pročitali cijeli

roman, učenici su samostalno pripremali materijale za izradu interaktivne igre: osmišljavali su pitanja vezana uz djelo, snimali audio vizualne materijale te u konačnici oblikovali igru „Potraga za Melitom“ (shorturl.at/kLS12), pri čemu su se služili alatom Thinglink.

Isti alat korišten je i u realizaciji završne aktivnosti na radionici „Europa u knjižnici“. Naime, članovi Čitateljskog kluba obilježili su Dan Europe (9. svibnja) virtualnim predstavljanjem europskih pisaca, odnosno njihovih djela, smještajući ih na interaktivnu kartu Europe (shorturl.at/diR14).

Uživo... u knjižnici, s knjižnicom, za knjižnicu

S obzirom da su učenici ipak veći dio nastavne godine proveli u školi, bilo je moguće organizirati i brojne aktivnosti vezane uz čitanje, ali i pisanje, u knjižnici ili u razredima. Neke od njih su, primjerice, sudjelovanje u 2. karlovačkom maratonu priča, potom obilježavanje Svjetskog dana poezije te Svjetskog dana dječje knjige, kao i čitanje učenicima u područnim školama. Primjer je radionica u Područnoj školi Stative pod nazivom „Čitamo o svom gradu“, tijekom koje je Ivančica Šebalj,

autorica slikovnice "Priča o postanku grada Karlovca", učenicima čitala svoje djelo, nakon čega su slijedile aktivnosti tijekom kojih su učenici detaljnije upoznivali svoj grad kroz digitalne igre. Igre, odnosno izazove, za njih su osmislile knjižničarka i autorica.

Opsežna aktivnost u Godini čitanja bio je natječaj za najbolji logotip školske knjižnice ostvaren u suradnji s profesoricom Likovne kulture koja je potaknula učenike sedmih razreda na prijedloge likovnih rješenja za knjižnični logotip. Članovi Čitateljskog kluba su, zajedno s knjižničarkom, izabrali čak četiri najljepša te autore nagradili simboličnim nagradama koje je osigurala Školska knjiga. Osim nagrađenih radova, brojni ostali maštoviti, originalni i zanimljivi logotipovi izloženi su u predvorju škole, a mogu se pogledati i na mrežnoj stranici shorturl.at/FTUX8.

eTwinning projekti – nova iskustva i poticaji

Još početkom školske godine knjižničarka se s Čitateljskim klubom uključila u međunarodni eTwinning projekt „Ljepota čitanja“, što je, kako se pokazalo, bio odličan uvod u Godinu čitanja. Brojne

zajedničke projektne aktivnosti, kao i one samostalne, imale su za cilj poticati čitanje, upotrebu informacijsko-komunikacijske tehnologije te, naravno, suradnju među projektnim partnerima: razmjenjivali smo razglednice, straničnike, uključivali se u video druženja te dijelili iskustva i primjere našega rada. Najveći broj radionica, koje su bile spoj literarnih i likovnih igara i izazova, održan je tijekom sastanaka Čitateljskog kluba, ali i nastavnih satova Hrvatskoga jezika, najčešće nakon čitanja lektirnih djela.

Nešto kasnije, uključili smo se u eTwinning Projekt školskih knjižničara: Godina čitanja 2021. (shorturl.at/cgw19), što je bio poticaj na još intenzivniju organizaciju aktivnosti s učenicima od prvog do osmog razreda. Posebna vrijednost sudjelovanja u ovakvim projektima su svakako nova poznanstva i pozivi na buduću suradnju, kao i prilika da se prezentira i evaluiira vlastiti rad u kontekstu projekta.

Planovi i zaključak

Završetak nastavne godine ujedno je i (kratkotrajni) završetak aktivnosti u sklopu programa „Čitanje – bilo kad i bilo gdje“. No, već od jeseni program se nastavlja, a u

planu su nove radionice, projekti, suradnje... nadamo se uživo. Ipak, koristan je pokazatelj činjenica da učenici uspješno koriste tehnologiju i dobro se snalaze u digitalnom okruženju pa je moguće planirati i aktivnosti koje neće ovisiti o vremenu i fizičkoj prisutnosti u prostoru, kao i međuškolska i međudržavna virtualna druženja. Osim toga, rezultati održanih aktivnosti i radionica objavljuju se putem interneta pa se na taj način aktivno doprinosi obilježavanju Godine čitanja.